

Novomesto. — Mi živo obžalujemo, da zgubimo prečastitega predsednika naše c. kr. okrožne sodnije g. J. Napréta — možá pravičnega na vsako stran in mirno delajočega od zora do mraka. Imenovan je za c. kr. dvornega svetovalca pri najviši sodnji dunajski, tedaj povzdignjen na visoko mesto. Srčno mu častitamo k tej visoki službi in se po pravici nadjamo, da bode na tem mestu marsikrat priliko imel razjasniti tū to in uno zadevo, ki na Dunaj doide iz slovenskih pokrajin, ker bode menda edini, ki kaj več zná kakor le „kranjsko špraho“, ker je popolnoma zmožen slovenskega jezika.

Iz Ljubljane. (*V seji odbora družbe kmetijske*), ki je bila prvo nedeljo tega meseca, so se obravnavale sledeče važnejše reči: Dopis c. kr. deželnega predsedstva, po katerem ministerstvo kmetijstva za zdaj ne bode še preosnovalo gozdarske postave, vendar pa želi vpeljati nekatere nove naredbe in med drugimi tudi večo gozdarsko šolo v Idriji, je bil gozdarskemu odseku v sporočilo izročen; — na vprašanja, ktera je družbi stavilo ministerstvo kmetijstva zaradi zloženja (arondiranja) zemljišč, je izdelal g. Schollmajer obširno sporočilo, ki se je v naprejšnji prevdarek izročilo „odseku za občne kmetijske zadeve“; — c. k. ministerstvo kmetijstva se je prosilo državne podpore za povzdigo konjske reje; — predstojniki podružnic se naprosijo, da grejo ogledat bike, ki so bili iz državne podpore na deželo dani, in pa take, kateri so dobili premije, da poročajo potem, ali se dobro gleštajo ali ne; za okolico ljubljansko sta odbornika gospoda Zevnik in Lasnik prevzela ta ogled; — naročili se bojo različni svilni črviči za pleme; — od deželnega odbora sprejetih 200 iztisov dobroznanih gozdarskih bukvic „Navod, kako naj ravna posamesni kmetje in cele občine z gozdom“, se bode poslalo družbinim podružnicam, da jih razdelé med gospodarje, o katerih se pričakovati more, da bodo bukvice radi brali in se ravnali po njenih naukih; — po želji predsedstva združenih nemških vrtnarskih družeb v Erfurtu, da bi se mu imenovali možjé, ki so zmožni naznaniti skušnje o cvetji, zorenji itd. različnega drevja in družih sadežev, so bili za to odločeni izvedenci; — ponudbe nekega g. Glötzer-a iz dunajskega Neustadt-a za službo o predivstvu odbor ni sprejel, ker ima zdaj že za to opravilstvo sposobne domače ljudi; — po ljubljanskih časnikih naj se povabijo gospodarji, kateri, se vé, da za plačilo želé velike hvale vrednega ruskega ali holandskega lanú za seme, da se kmalu oglasijo v pisarnici družbe kmetijske, koliko tega semena želijo; družbini odbor ga bode naročil skupaj in vožnina bode tem nižja.

— (*Veselica čitalničina*) na Silvestrov večer je popolnoma dosegla svoj namen. Obilo zbrana množica se je prav iz srca radovala nad vsem, kar jej je v slovó prinesel zadnji večer lanskega leta. Častitemu odseku gré za sestavo jako mikavnega programa in za skrb ličnih dobitkov, gospodom pa, ki so v mnogovrstnih spevih in v Alešovčevi glediščini humoreski „živalski zbor“ veliki program izvrstno izvršili, gré dobro zaslužena hvala, da so mnoge britkosti preteklega leta vtopili konec leta v živahno veselje. Slišali smo ta večer nekaj čisto novega: „koncert na posebnih pišalkah“ francoske znajdbe, ki jih je pevovodja čitalničin gosp. Förster iz Prage dobil in se „merloténs“ imenujejo. Z veliko pohvalo se je sprejel koncert na te pišalke, v ktere pevec poje, a one dadó potem glas pišali.

— (*Občni zbor čitalničin*) je v četrtek na dan sv. 3 kraljev, dopoldne ob 11. uri. Vse častite ude vljudno vabi odbor.

— (*Konečna obravnava*) bralcem našega lista znane lanske dogodbe na Igu je bila v pondeljek in v torek pri tukajšnji c. k. deželni sodnji. Bilo je zatoženih 13; ker pa je eden pobegnil, bila je obravnava le zoper 12. Dr. Costa je bil zagovornik vsem; razprava se je vršila v slovenskem jeziku. C. kr. državni pravdnik je nekatere tožil na hudodelstvo javne posilnosti, druge na pregreške razbuke itd. Iz vse razprave in temeljitega zagovora dr. Costovega se je razvidelo, da le to je bil pregrešek zatožencev, da niso ubogali žandarjev, ko so jim veleli saksebi iti, kajti postava veleva, da, ako se množica nabere iz kakoršnega koli če tudi nedolžnega namena, in jej gosposka ali javna straža veleva raziti se, se mora to povelje ubogati, če ne, je to pregrešek razbuke (steka ali hrupa). V tem smislu je tudi sodila sodnija, ki ni našla nikakoršnega hudodelstva in zatožence le obsodila zaradi pregreška razbuke, in sicer enega na mesec dni, enega na 3 tedne, drugega na 2 tedna, ostale pa na nekoliko dni zapora. Ker zatoženci niso nikakoršnega krivega namena pri svojem shodu imeli, kakor je zagovornik dokazal, je po pravici vprašanje stavil: ali bi se bilo vse to zgodilo, ako bi se ne bili poslali žandarji na Ig, kakor tudi vojaki, ki so ponoči tje prišli, so vso vas mirno v spanji našli?

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Novo leto še ni prineslo novega ministerstva. Časniki tukajšnji pravijo, da se dela na to, da bi se sedanji ministri med seboj spet pogodili. Tega ne moremo verjeti, kajti kje ostane potem živo potrebna sprava (Ausgleich) z narodi avstrijskimi? Po vsem je to najbolj verjetno, da sklep cesarjev ne pride pred adresino debato državnega zbora.

Česko. Iz Prage 2. jan. Danes je velikanska skupščina delalcev sklenila zahtevati preklic vseh postav, ktere so nasproti naravnim pravicam delalcev.

Iz Dalmacije. Upor se bliža koncu; vojaki zapuščajo kotorski okraj. Milost cesarjeva, ki je odpustil vsem, ki so se pregrešili pa orožje iz rok položili, in ki je 200.000 gld. iz lastne blagajnice razdeliti dal med ljudstvo, ki je po boji škodo trpelo, je hipoma vgasnila plamen punta; ostalo bode dovršil rodoljubni general Rodić, ki je namesti Wagnerja prišel v Dalmacijo in čegar prvo delo je bilo to, da je zapodil c. kr. okrajnega glavarja Franz-a, kateremu se pripisuje vsa krivda punta. Tako nesrečo more en sam „bezirkshauptmann“ prinesiti čez celo deželo, ki draži in nagaja, namesti da bi ljudi pri miru pustil in podučil!

Iz Rima 29. dec. Včerajšnja občna skupščina pri sv. Petru je trajala čez 5 ur; imelo je govoriti 13 očetov, al zaradi slabe akustike govorilo jih je le 5, med njimi kardinal Rauscher.

Listnica vredništva. Na nektera vprašanja: Letni doneski za društvo „Slovenijo“ pošiljajo se gospodu Francetu Sovanu, posestniku v Ljubljani, ki je blagajnik društvu.

Žitna cena

v Kranji 3. januarja 1870.

Vagán pšenice 5 fl. 57. — rži 3 fl. 70. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 20. — soršice 3 fl. 80. — ajde 3 fl. —. — prosa 3 fl. 20. — krompirja 1 fl. 60. — fižola 3 fl. 52.

Kursi na Dunaji 4. januarja.

5% metaliki 61 fl. 10 kr. Ažijo srebra 120 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 71 fl. 15 kr. Cekini 5 fl. 80 kr.